

Izpred upravnega sodišča.

Šolske občine na Štajerskem niso dolžne sprejemati ukaznika deželnega šolskega sveta proti plačilu.

C. kr. upravno sodišče je z razsodbo od 3. novembra 1914 št. 8874 po ustni razpravi vsled pritožb krajnih šolskih svetov v Dobjem, Št. Jurju ob južni železnici in Celju (okolici) proti odločbam c. kr. naučnega ministrstva od 19. avgusta 1913 št. 35.708, 36.012 in 36.152, razsodilo, da se izpodbijane odločbe, ker so nezakonite, razveljavijo.

Razlogi.

C. kr. naučno ministrstvo je z odločbami od 19. avgusta 1913 št. 35.708, 36.012 in 36.152 razsodilo, da morajo krajni šolski sveti v Dobjem, Št. Jurju ob južni železnici in Celju (okolici) sprejemati od deželnega šolskega sveta za štajersko kronovino izdani ukaznik za šolstvo v tej kronovini proti primerni, od deželnega šolskega sveta splošno določeni odškodnini.

Imenovani trije krajni šolski sveti se pritožujejo proti odločbi, da bi morali sprejemati imenovani ukaznik za krajni šolski svet; krajna šolska sveta v Dobjem in Št. Jurju ob južni železnici pa še zaradi tega, ker se je njima naročilo, da morata sprejemati ta list tudi za šolsko vodstvo (krajni šolski svet v Celju okolici si je en izvod bil naročil, ni pa hotel plačati dveh izvodov za šolsko vodstvo in še povrh za krajni šolski svet). Krajna šolska sveta v Dobjem in Št. Jurju ob južni železnici trdita, da se z uvedbo šolskega ukaznika krši določba § 27 točka 2 zakona od 8. februarja 1869 št. 11 dež. zak., vsled katere mora okrajni šolski svet skrbeti za razglašanje vseh v ljudskošolskih zadevah izdanih zakonov in ukazov. Ker je pa krajni šolski svet kot najnižji član šolske uprave podrejen višjim oblastvom, glede na to podrejenost ne more biti upravičen pritožiti se proti naredbam višje oblasti sploh, marveč le kot subjekt premoženjskih ali drugih pravic, kot zastopnik šolske občine. Tozadevna pritožba teh dveh šolskih svetov, ker jima manjka legitimacije, ni dopustna.

Nasprotno pa se mora krajnim šolskim svetom priznati legitimacija za pritožbo, kolikor se pritožujejo kot upravniki ljudsko-šolskega zaklada in zastopniki šolskih občin (§ 14 t. 16 zakona od 8. februarja 1869 št. 11 dež. zak.). Upravno sodišče odobruje v stvari sami stališče teh dveh, ter tudi krajnega šolskega sveta v Celju okolici, ki je samo ta vzrok navedel, ker je tudi mnenja, da niso krajni šolski sveti po zakonu primorani proti plačilu sprejemati šolski ukaznik.

Naučno ministrstvo se sklicuje na člen 11 odst. 1 temeljnega zakona od 11. decembra 1867 št. 145 drž. zak., vsled katerega imajo državna oblastva pravico v okviru svojega področja na podlagi zakonov izdajati naredbe in zapovedi ter smejo izpolnitev od strani zavezanih strank celo izsiliti, nadalje na to, da pristojia deželnemu šolskemu svetu kot najvišjemu šolskemu oblastvu v deželi nadrejenost in nadzorna pravica.

Temu nasproti pa je treba opomniti:

Po okrožnici deželnega šolskega sveta od 14. decembra 1912 št. 32.651/15-12, naj vsebuje šolski ukaznik vse šolstva na Štajerskem se tikajoče zakone, ukaze, predpise, razglase, obvestila, osebna naznanila in konkurzne razpise. Ukazi štajerskega deželnega šolskega sveta, ki se po ukazniku razglašajo, se pravilno posebej ne dostavljajo več ter se smatra glede vseh onih strank, ki so primorane sprejemati ukaznik, da je vsaka odredba štajerskega deželnega šolskega sveta, ki se nahaja v ukazniku, dostavljena, kakor hitro jim je dotični list dostavljen, ter da ima zanje obvezno moč. Ako ti predpisi niso datirani, se smatra za dan odredbe dan izdaje dotične številke.

Potemtakem je štajerski šolski ukaznik glasilo deželnega šolskega sveta, je sredstvo, ki ž njim deželni šolski svet naznanja svoje razglase, ukaze in odredbe podrejenim oblastvom, torej pripomoček, ki služi za razglašanje činov notranje uprave deželnega šolskega sveta.

Kakor izhaja iz določb §§ 40 in 45 zakona o ljudskošolskem nadzorstvu od 8. februarja 1869 št. 11 dež. zak., mora država trpeti stroške, ki nastanejo vsled delovanja deželnega šolskega sveta. Deželni šolski svet je državno oblastvo; vse stroške za vzdrževanje osovja in za njegovo upravo trpeti mora država. Med upravne

stroške deželnega šolskega sveta spadajo pa tudi stroški za izdajo šolskega zakonika.

Tozadevne stroške prevaliti na šolske občine smel bi deželni šolski svet za Štajersko le tedaj, ako bi obstajali posebni zakoniti predpisi, kakor na primer za Moravsko in moravske enklave v Šleziji. Take zakonite podlage pa za štajersko kronovino ni.

Izrek, vsled katerega bi morale šolske občine sprejemati šolski ukaznik proti plačilu, v zakonu ni utemeljen in je bilo to odločbo v zmislu § 7 zak. o upravnem sodišču razveljaviti.

Dr. Juro Hrašovec.

Plenarni sklepi c. kr. upravnega sodišča.

(Uradno doposlano.)

A. Administrativne pravne stvari.

1. C. kr. vojaške lekarne in c. kr. deželnobrambne lekarne so tuzemske zavodne lekarne po zmislu § 3 odst. 2 zak. o lekarnah od 16. decembra 1906, drž. zak. št. 5 ex 1907. Tuzemske lekarne v zmislu tega zakona so tudi tiste c. kr. vojaške lekarne, ki poslujejo izven območja veljavnosti tega zakona. — Sklep 20. septembra 1915.

2. Provizionisti, ki so vnovič zaposleni pri rudniškem obratu, niso zavarovanju zavezani člani provizijske blagajne, razun, če so reaktivirani. — Sklep 11. oktobra 1915.

3. Član občinskega zastopa (občinskega odbora) je vsled svojih pravic kot član občinskega zastopa legitimiran pritožiti se proti sklepu občinskega zastopa, s katerim le-ta odločbo o zadevi, ki je pridržana po zakonu občinskemu zastopu, prepusti drugemu organu (pododboru). — Sklep 25. oktobra 1915.

4. Predpisi §-a 45 odst. 3 obč. reda z dne 15. marca 1864, dež. zak. št. 4 (Moravsko) o načinu glasovanja (ustno ali z vstajanjem ali obsedenjem) so bistveni in če se ne izpolnjujejo (če se